

SPIS TREŚCI

1	DANE OGÓLNE	3
1.1	INWESTOR.....	3
1.2	WYKONAWCA DOKUMENTACJI	3
1.3	PODSTAWA OPRACOWANIA	3
1.4	PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	3
1.5	LITERATURA TECHNICZNA.....	3
1.6	WYKAZ POLSKICH NORM.....	3
1.7	PROJEKTY ZWIĄZANE.....	4
2	OPIS TECHNICZNY.....	4
2.1	BILANS MOCY	4
2.2	ZASILANIE OBIEKTU.....	4
2.3	ROZDZIELNICE ELEKTRYCZNE	4
2.4	WEWNĘTRZNA LINIA ZASILAJĄCA (WLZ).....	5
2.5	GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU	6
2.6	INSTALACJA OŚWIETLENIOWA	6
2.7	INSTALACJA GNIAZD WTYKOWYCH	7
2.8	INSTALACJA URZĄDZEŃ WENTYLACJI	7
2.9	INSTALACJA NAGŁOŚNIENIOWA	7
2.10	INSTALACJA TABLICY WYNIKÓW.....	8
2.11	SYSTEM POŁĄCZEŃ WYRÓWNAWCZYCH	8
2.12	SYSTEM OCHRONY PRZECIWPRZEPIĘCIOWEJ.....	8
2.13	SYSTEM OCHRONY PRZECIWPORAŻENIOWEJ	8
2.14	INSTALACJA ODGROMOWA	9
3	UWAGI KOŃCOWE.....	9
	TAB 1 DOBÓR KABLI I PRZEWODÓW.....	10
	TAB 2 BILANS MOCY ELEKTRYCZNEJ	11

SPIS RYSUNKÓW

Rzut PARTERU Instalacja oświetleniowa	rys. E-01
Rzut PARTERU Instalacja siłowa	rys. E-02
Rzut DACHU Instalacja odgromowa	rys. E-03
Schemat elektryczny rozdzielni głównej RG1	rys. E-04
Schemat tablicy TSO	rys. E-05
Schemat złącza kablowo-pomiarowego	rys. E-06

---

1 DANE OGÓLNE

1.1 INWESTOR

Urząd Miasta i Gminy Czerwonak
ul. Źródłana 39
62-004 Czerwonak

1.2 WYKONAWCA DOKUMENTACJI

GPVT Pracownia Architektoniczna S.C.
ul. Pamiątkowa 2/37
61-512 Poznań

1.3 PODSTAWA OPRACOWANIA

- umowa z Inwestorem,
- podkłady architektoniczno-konstrukcyjne,
- wizja lokalna w terenie
- uzgodnienia branżowe.

1.4 PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest wykonanie projektu elektrycznego na etapie opracowania wykonawczego dla zadania „Projekt sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Owińskach przy ul. Poprzecznej 10”.

1.5 LITERATURA TECHNICZNA

Dla niniejszego opracowania korzystano z:

- Zestawu Polskich Norm,

1.6 WYKAZ POLSKICH NORM

- PN-IEC-60364-5-534 : 2003 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Urządzenia do ochrony przed przepięciami.
  - PN-IEC 60364-4-443 – 1999 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przed przepięciami atmosferycznymi lub łączeniowymi.
  - PN-E-05204 : 1994 – Ochrona przed elektrycznością statyczną . Ochrona obiektów , instalacji i urządzeń. Wymagania.
  - PN-E-05033 : 1994 – Wytyczne do instalacji elektrycznych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Oprzewodowanie.
  - PN-IEC-60364-1 : 2000 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Zakres, przedmiot i wymagania podstawowe.
  - PN-IEC-60364-4-47 : 2001 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Stosowanie środków ochrony dla zapewnienia bezpieczeństwa. Postanowienia ogólne. Środki ochrony przed porażeniem prądem elektrycznym.
  - PN-IEC-60364-4-43 : 1999 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przed prądem przetężeniowym.
  - PN-IEC-60364-4-41 : 2000 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przeciwporażeniowa.
  - PN-IEC-60364-5-559 : 2003 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Oprawy oświetleniowe i instalacje oświetleniowe.
  - PN-IEC-60364-5-523 : 2001 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Obciążalność prądowa długotrwała przewodów.
  - PN-IEC-60364-5-537 : 1999 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Aparatura rozdzielcza i sterownicza. Urządzenia do odłączania izolacyjnego i łączenia
-

- PN-IEC-60364-4-42 : 1999 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przed skutkami oddziaływania cieplnego
- PN-E 08390-1:1996 – Systemy alarmowe. Terminologia.
- PN-E 08390-3:1996 – Systemy alarmowe. Włamaniowe systemy alarmowe. Wymagania i badania central.
- PN-93/ E-08390/11 – Systemy alarmowe. Wymagania ogólne. Postanowienia ogólne.
- PN-93/ E-08390/14 – Systemy alarmowe. Wymagania ogólne. Zasady stosowania.
- PN-93/ E-08390/51 – Systemy alarmowe. Systemy transmisji alarmu. Ogólne wymagania dotyczące systemów.
- PN-93/ E-08390/52 – Systemy alarmowe. Systemy transmisji alarmu. Ogólne wymagania dotyczące urządzeń.
- PN-E 08390-3:1998 – Systemy alarmowe. Włamaniowe systemy alarmowe. Wymagania i badania central.
- PN-93/ E-08390/12 – Systemy alarmowe. Wymagania ogólne. Zasilacze – Parametry funkcjonalne i metody badań.
- PN-93/E-08390/22 – Systemy alarmowe. Włamaniowe systemy alarmowe. Ogólne wymagania i badania czujek.
- PN-93/E-08390/26 – Systemy alarmowe. Włamaniowe systemy alarmowe. Wymagania i badania pasywnych czujek podczerwieni.

1.7 PROJEKTY ZWIĄZANE

- Projekt architektoniczny
- Projekt wentylacji

2 OPIS TECHNICZNY

2.1 BILANS MOCY

Bilans energetyczny sporządzono dla wszystkich urządzeń przewidzianych do zainstalowania w budynku. Wyliczenia przeprowadzono na podstawie wiedzy praktycznej oraz założeń teoretycznych. Przyjęto współczynniki jednoczesności w zależności od rodzaju urządzeń oraz specyfiki pracy poszczególnych instalacji. Dobór współczynników jednoczesności wykonano m.in. na podstawie normy nr P-SEP-E-0002 oraz „Podręcznika dla elektryka – Zeszyty nr 1-7”. Szczegółowy bilans mocy został przedstawiony w zestawieniu tabelarycznym – tab. 1.

2.2 ZASILANIE OBIEKTU

Projektowany budynek hali sportowej zasilany będzie z istniejącej rozdzielni głównej budynku szkoły. Istniejące złącze kablowe nr IX/1 należy zdemontować. W miejscu instalowania złącza kablowego istniejącą wnękę powiększyć w celach zamontowania złącza kablowo-pomiarowego wyposażonego w układ półpośredniego pomiaru energii elektrycznej. Projekt nie wprowadza zmian w miejsce lokalizacji istniejącego złącza kablowego. W złączu zainstalowane będzie jako zabezpieczenie główne wkładki bezpiecznikowe typu WTN00 g/G 160A. Jako zabezpieczenie przedlicznikowe zastosowano wyłącznik nadprądowy selektywny 125A. Zgodnie z wytycznymi zakładu energetycznego projektuje się zastosowanie układu pomiarowego pośredniego z licznikami elektronicznymi trójfazowymi, jednostrefowymi. Przewiduje się zastosowanie liczników typu A1500 umożliwiającymi zdalną transmisję danych. Przy licznikach zastosować zegary synchronizujące. Projektowane złącze kablowo-pomiarowe zasilane będzie istniejącą linią kablową YAKY 4x120mm² ze stacji nr 06-870. Projekt nie wprowadza zmian w rodzaju i sposobie ułożenia istniejącej linii zasilającej złącze kablowo-pomiarowe. Całość prac związanych z przebudową złącza-kablowo pomiarowego wykonać zgodnie z wydanymi warunkami technicznymi przyłączenia (pismo nr 06/2007/1898 z dnia 23.08.2007) po uprzedniej ich aktualizacji.

2.3 ROZDZIELNICE ELEKTRYCZNE

W obiekcie projektuje się zastosowanie rozdzielnic głównej w postaci szafy w obudowie metalowej o wymiarach 1945x725x420 (wysxsxszgł). Szafę należy umieścić w pomieszczeniu magazynu zgodnie z rzutami poszczególnych pomieszczeń. Rozdzielnice

główną wyposażać w osprzęt zabezpieczający i wyłączniki zgodnie ze schematem elektrycznym. Obudowa rozdzielnic musi być zamykana za pomocą drzwi metalowych wyposażonych w zamek.

Projektuje się zastosowanie rozdzielni elektrycznej zlokalizowanej w pomieszczeniu technicznym na poziomie parteru budynku. Należy posadowić rozdzielnię z wydzielonym przedziałem kablowy. Stosować rozdzielnię w obudowie metalowej z drzwiami przystosowanymi do zamknięcia zamkiem mechanicznym.

Wymagania dla zastosowanej rozdzielni głównej budynku :

- Rozdzielnica niskiego napięcia w stalowej obudowie, posiadająca pełne badanie typu na połączenia,
- System rozdzielnic – konstrukcja stalowa, skręcana, z płytami po bokach, na górze i na dole. Drzwi otwierane pod kątem 180° z zamkiem zapobiegającym przypadkowemu otwarciu,
- Przedział aparatu i przedział kablowy odseparowane odpowiednimi osłonami,
- Wymagane wykonanie z barierami łukowymi w celu ochrony obsługi,
- Wymagane wyposażenie wyłącznika: Wyłącznik do zabudowy z wyzwalcaczem umożliwiającym podłączenie przycisków wyłączenia awaryjnego.
- Wyłącznik główny o wartości 63A
- Ramka drzwiowa uszczelniająca,
- Zabezpieczenie powierzchni:

Obudowa rozdzielnic / osłony: malowane proszkowo / cynkowane

Drzwi: malowane proszkowo / cynkowane

Grubość części konstrukcyjnej: 2,5mm

Grubość drzwi: 2,0mm

Grubość osłon: 1,5mm

• Dane techniczne:

Kategoria przepięciowa III

Znamionowe napięcie izolacji 1000 V AC

Napięcie znamionowe 400 V AC

Częstotliwość znamionowa 50 Hz

• Klasa ochrony IK 10 (wandaloodporne)

• Obudowa:

Stopień ochrony IP 31

Klasa ochrony 1

Zdolność zwarcia szyn głównych (I_{cw}) (w zależności od prądu znamionowego rozdzielnic) 55 kA

dla czasu trwania zwarcia (t_k) 1s

Rozdzielnia główna wyposażona będzie w wyłącznik główny obiektu, osprzęt zabezpieczający obwody wewnętrzne, osprzęt sterujący.

W rozdzielnicach rozmieszczono :

- zabezpieczenia obwodów oświetleniowych
- zabezpieczenia obwodów gniazd wtykowych
- zabezpieczenia obwodów zasilania urządzeń wentylacji
- zabezpieczenia wewnętrznych linii zasilających
- osprzęt pomiarowy
- osprzęt sterowniczy

Dla zabezpieczenia i sterowania obwodów oświetleniowych w hali sportowej zastosowano tablicę TSO instalowaną w pomieszczeniu szatni trenera. W tablicy umieszczony będzie osprzęt zabezpieczający oraz wyłączniki obwodów oświetleniowych.

Tablice umieścić we wnęce ściiennej na wysokości 0,9m (spód tablicy).

2.4 WEWNĘTRZNA LINIA ZASILAJĄCA (WLZ)

Projektuje się poprowadzenie wewnętrznej linii zasilającej (WLZ) typu YAKY 4x120mm² od szafki pomiarowej do rozdzielni głównej budynku istniejącego (RG). Kabel zasilający układać podtynkowo. Kabel WLZ zabezpieczyć w szafce pomiarowej wyłącznikiem nadprądowym ,

selektywnym 160A. WLZ zakończyć w rozdzielnicy projektowanej wyłącznikiem typu DPX 160A. Instalacja zasilająca wykonana będzie w systemie TN-C natomiast instalacja w budynku projektowanym zrealizowana będzie w systemie TN-S. Przejście z systemu TN-C na TN-S nastąpi w rozdzielni głównej budynku istniejącego. Wyłącznik główny wyposażyc w wyzwalacz wzrostowy umożliwiający podłączenie przycisków ppoż. Z rozdzielni głównej budynku istniejącego należy wyprowadzić przewód linii zasilającej dla projektowanej rozdzielni głównej budynku istniejącego. Stosować kabel typu YKY 5x50mm². Kabel zabezpieczyć w rozdzielni istniejącej rozłącznikiem bezpiecznikowym z wkładką 3x100A. Kabel doprowadzić do projektowanej rozdzielni głównej budynku RG1 podtynkowo.

2.5 GŁÓWNY WYŁACZNIK PRĄDU

Dla projektowanej rozdzielni głównej budynku hali sportowej zastosowano wyłącznik mocy typu DPX 125A z nastawą 100A. Wyłącznik instalowany będzie w rozdzielni projektowanej budynku hali sportowej RG1. Jako wyposażenie dodatkowe zastosowano wyzwalacz wzrostowy w celu podłączenia przycisku ppoż. Przycisk ppoż należy umieścić przy wejściu głównym do obiektu w obudowie plastikowej.

Po wykonaniu prac budowlanych należy bezwzględnie sprawdzić poprawność działania systemu awaryjnego odłączania instalacji elektrycznej.

2.6 INSTALACJA OŚWIETLENIOWA

Obwody oświetleniowe w systemie TN-S wykonane będą w oparciu o przewody YDY 3(4)x1,5 mm². W pomieszczeniach przewody prowadzić podtynkowo. W pomieszczeniach zastosowano oprawy oświetleniowe instalowane do konstrukcji stropu lub w konstrukcji sufitu podwieszanego.

W sanitariatach zastosowano oprawy oświetleniowe o podwyższonym stopniu ochrony przed wnikaniem ciał stałych i wody (IP 44). Pozostałe pomieszczenia wyposażono w oprawy typu downlight lub świetlówkowe. Wszystkie oprawy wyposażono w świetlówki energooszczędne lub LED o mocy zależnej od rodzaju oprawy. Rozmieszczenie opraw oświetlenia wewnętrznego podano na rzutach poszczególnych pomieszczeń. Przewidziano następujące poziomy natężenia oświetlenia dla projektowanych pomieszczeń:

- pomieszczenia socjalne – E_{śr} = 200lx
- pomieszczenia techniczne – E_{śr} = 150lx
- pomieszczenia sanitarne – E_{śr} = 200lx
- komunikacja – E_{śr} = 150lx
- Sala sportowa 500lx (płaszczyzna pracy 0,0m), równomierność (E_{min}/E_{śr}) >0,7, współczynnik oddawania barw Ra>60, natężenie dla całkowitego pola gry TA>75% wymagań dla głównego pola.

Sterowanie oświetleniem odbywać się będzie za pomocą wyłączników pojedynczych lub podwójnych w zależności od liczby opraw i przeznaczenia poszczególnych pomieszczeń. Wyłączniki oświetlenia instalować na wysokości 1,3m od poziomu podłogi. Zejścia przewodów zasilających do wyłączników prowadzić podtynkowo. Pozostałe odcinki przewodów układać podtynkowo. Wszystkie łączniki umieszczać w puszkach instalacyjnych podtynkowych. W miejscach montażu opraw i łączników należy pozostawić zapas przewodu zasilającego (około 0,2m) w celu wykonania prawidłowego podłączenia. Przy wyjściu z budynku należy zastosować ewakuacyjne oprawy kierunkowe umożliwiające właściwą ewakuację osób w razie awarii zasilania. Oprawy ewakuacyjne rozmieszczać w taki sposób aby wskazać kierunek ewakuacji. Oświetlenie awaryjne musi zapewniać natężenie na poziomie 2lx na środku drogi ewakuacyjnej oraz poziom 5lx w miejscach instalowania urządzeń związanych z akcją ratunkową. Wszystkie oprawy oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego muszą posiadać ważny certyfikat dopuszczenia do stosowania wydawany przez CNBOP. Sposób zabezpieczenia poszczególnych obwodów oświetleniowych pokazano na schemacie rozdzielnicy głównej. Sterowanie oświetleniem hali sportowej realizowane będzie z tablicy TSO. Jako TSO zastosować tablicę w obudowie metalowej zamykanej. Wewnątrz zastosować zabezpieczenia poszczególnych obwodów, modułowe (TH35) włączniki poszczególnych obwodów oświetleniowych oraz przełączniki uruchamiające pozostałe urządzenia zainstalowane na Sali sportowej.

Sposób ułożenia przewodów zasilających urządzenia związane z instalacją oświetleniową:

- koryta kablowe – na odcinku od tablicy elektrycznej do miejsca wyprowadzenia bezpośrednio do pomieszczenia,
- rurki elektroinstalacyjne nad konstrukcją sufitów podwieszanych – odcinki od koryt kablowych do oprawy oświetleniowej lub do zejścia do łącznika oświetleniowego,
- podtynkowo w bruzdach zaprawianych masą gipsową – w przypadku łączników umieszczanych w ścianach betonowych ,
- rurki elektroinstalacyjne w konstrukcjach ścian działowych w zabudowie suchej kartonowo-gipsowej, wykorzystując technologiczne otwory w konstrukcji wsporczej ścianek działowych. Nie należy wykonywać dodatkowych otworów w metalowej konstrukcji ścianek działowych.

2.7 INSTALACJA GNIAZD WTYKOWYCH

Obwody gniazd wtykowych w systemie TN-S zbudowane będą w oparciu o przewody YDY 3x2,5 mm². Zejścia przewodów do gniazd wtykowych prowadzone będą w tynku. W pozostałych miejscach kable układać na konstrukcji metalowej stropu podwieszanego. Gniazda rozmieszczono w zależności od przeznaczenia danego pomieszczenia, ponadto w pomieszczeniach komunikacyjnych zastosowano gniazda wtykowe porządkowe. Gniazda umieszczać na wysokości około 0,30 m od poziomu podłogi. W pomieszczeniach sanitarnych gniazda wtykowe umieszczać na wysokości 1,30m. W sanitariatach stosować gniazda wtykowe kroploszczelne. Rozmieszczenie gniazd wtykowych podano na rzutach poszczególnych pomieszczeń. Sposób zabezpieczenia obwodów gniazd wtykowych przedstawiono na schemacie rozdzielni głównej. W pomieszczeniu hali sportowej zastosowano zespoły gniazd wyposażone w dwa gniazda typu 2P+Z, 16A/230V oraz jedno gniazdo typu 3x16,N,PE/ 400V. Gniazda umieszczać w skrzynce metalowej instalowanej natynkowo. Skrzynkę instalować na wysokości 0,5m nad poziomem posadzki. Przewody zasilające zespoły gniazd zabezpieczyć przed uszkodzeniem poprzez ułożenie podtynkowe oraz w rurkach elektroinstalacyjnych (w zależności od rodzaju podłoża na którym będzie układany przewód). W pomieszczeniu szatni (0.16) zastosować dodatkowe gniazda dla podłączenia miksera sędziowskiego oraz wzmacniaczy głośnikowych (2 szt).

2.8 INSTALACJA URZĄDZEŃ WENTYLACJI

Na dachu budynku zastosowano centrale wentylacyjne. Centrale zasilane i sterowane będą z szafek zasilająco-sterujących (SCNW1, SCNW2, SCNW3). Szafki umieścić w pomieszczeniach zgodnie z rzutami budynku. Przewody zasilające doprowadzić z rozdzielni głównej bezpośrednio do szafek zasilających. Odrębne obwody zasilające doprowadzić do wentylatorów instalowanych w poszczególnych częściach budynku. Przewody zasilające doprowadzić do rozdzielni obiektu i zabezpieczyć wyłącznikiem nadprądowym. Projekt nie obejmuje swoim zakresem montażu urządzeń wentylacji. Dokładna lokalizacja centrali wentylacyjnej zostanie określona w opracowaniu dotyczącym branży wentylacyjnej. Obwody zasilające wyprowadzić z tablicy RG1. Dla zabezpieczenia obwodów wentylatorów stosować wyłączniki nadprądowe zgodnie ze schematem rozdzielni głównej. Projekt obejmuje zakresem ułożenie przewodów zasilających i zabezpieczenie ich w rozdzielni głównej projektowanego obiektu. Sposób sterowania poszczególnych wentylatorów wykonać zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w opracowaniu branży wentylacyjnej. Przy centralach wentylacyjnych należy zastosować wyłączniki serwisowe umożliwiające odłączenie urządzenia w celu przeprowadzenia krótkich prac serwisowych.

Na dachu budynku zastosowano elementy grzewcze w postaci kabli ułożonych w rynnach oraz mat grzewczych. Sposób ułożenia i sterowania elementami grzewczymi pokazano na rzutach dachu budynku oraz na schemacie elektrycznym tablicy RG1. Podłączenie elektryczne elementów grzewczych wykonać w puszkach hermetycznych. Czujniki temperatury i wilgotności instalować zgodnie z wytycznymi producenta systemu.

2.9 INSTALACJA NAGŁOŚNIENIOWA

Hala sportowa wyposażona zostanie w system nagłośnieniowy. W tym celu należy zainstalować kolumny głośnikowe w miejscach określonych w dokumentacji projektowej.

Kolumny instalować na wspornikach ściennych na wysokości 4,0m (spod urządzenia) licząc od powierzchni posadzki. Kolumny zabezpieczyć siatką ochronną przed przypadkowym uszkodzeniem podczas zajęć sportowych. W pomieszczeniu szatni (0.9) zainstalować wzmacniacze głośnikowe. Wzmacniacze instalować w szafce wiszącej typu RACK. Od wzmacniaczy do głośników poprowadzić przewody głośnikowe typu TLYp OFC 2x0,75mm². Przewody układać w rurkach elektroinstalacyjnych trwale mocowanych do podłoża za pomocą uchwytów odstępowych. Jako element sterujący stosować mikrofony bezprzewodowe.

2.10 INSTALACJA TABLICY WYNIKÓW

W hali sportowej należy zainstalować tablicę wyników. Tablicę instalować przy pomocy oryginalnych elementów montażowych dostarczanych w komplecie. Sterowanie tablicą realizowane będzie bezprzewodowo z poziomu pulpitu. Tablica zasilana będzie z poziomu rozdzielni elektrycznej TSO. Sposób zabezpieczenia obwodu zasilającego tablicę jak i rodzaj przewodów zasilających przedstawiono na schemacie elektrycznym rozdzielni. Na obręczach koszy do koszykówki zastosować zegary 24-sekundowe. Zegary połączyć z tablicą wyników przewodami typu OMY 4x1,5mm². Przewody zasilające i sterujące układać w rurkach elektroinstalacyjnych montowanych natynkowo na wspornikach montażowych.

2.11 SYSTEM POŁĄCZEŃ WYRÓWNAWCZYCH

Na etapie budowy przewiduje się wykonanie połączeń wyrównawczych. Należy z punktu ekwipotencjalnego rozdzielni głównej wyprowadzić przewód LgY25mm². Przewód wyrównawczy doprowadzić do tablicy projektowanej i połączyć z szyną wyrównawczą projektowaną.

Do przewodu należy przyłączyć:

- instalacje wentylacyjne,
- instalacje wodne i centralnego ogrzewania,
- metalową konstrukcję budynku
- szynę PE tablicy węzła cieplnego i kuchni.

Należy wykonać miejscowe połączenia wyrównawcze w pomieszczeniach sanitarnych. Połączeniami objąć wszystkie metalowe wyprowadzenia instalacji sanitarnych.

2.12 SYSTEM OCHRONY PRZECIWPRAZIĘCIOWEJ

Dla budynku przewiduje się system ochrony przepięciowej z ochronnikiem klasy II ($U_p < 4,0\text{kV}$) umieszczonym w rozdzielni głównej RG. Poszczególne tablice piętrowe wyposażić w ochronniki klasy II typu C ($U_p < 2,5\text{kV}$) umieszczone na wejściu każdej rozdzielni. W przypadkach koniecznych wynikających z typu zastosowanych urządzeń należy zastosować dodatkowe ochronniki końcowe typu D. Lokalizacja ochronników typu D może zostać określona na etapie montażu urządzeń po otrzymaniu DTR danego urządzenia. Dobór przeprowadzono na podstawie PN IEC 60364-4-443.

2.13 SYSTEM OCHRONY PRZECIWPORAŻENIOWEJ

Podstawową ochronę przeciwporażeniową stanowi izolacja stosowana we wszystkich urządzeniach. Jako dodatkową ochronę przeciwporażeniową zastosowano wyłączenie przetężeniowe z czasem wyłączenia $< 0,4\text{sek}$ wspomaganym wyłącznikiem różnicowoprądowym - dotyczy to obwodów gniazd wtykowych. Gniazda wtykowe bryzgoszczelne (IP44) instalowane w pomieszczeniach sanitarnych zabezpieczyć indywidualnymi wyłącznikami. Zachować normatywne odległości instalowania osprzętu w pobliżu umywalk i natrysków. Dotyczy to również zgrupowanych gniazd porządkowych instalowanych w korytarzach komunikacyjnych. Poniżej przedstawiono tabelaryczne zestawienie dla przykładowego obwodu gniazd wtykowych:

Tab.2 Obliczenia warunku ochrony przeciwporażeniowej

Połączenia	Izab	Długość	Rkab	Dł. Oblicz	Rpz	X kab	X pz	Z pz	Warunek
------------	------	---------	------	---------------	-----	-------	------	------	---------

	A	m	om/km	m	om	om/km	om	om	5*Izab	230/Z
Obwód gniazda wtykowego	16	50	7,41	59	0,2928	0,0457	0,0125	0,2931	80	751

Warunek ochrony przeciwporażeniowej spełniony.
Stosować urządzenia w I klasie ochronności.

2.14 INSTALACJA ODGROMOWA

Na dachu projektowanego obiektu należy wykonać siatkę odgromową z drutu FeZn Ø 8,0mm. Zastosować siatkę o wymiarach oczek max. 10,0 x 10,0 m. Przewody poziome układać na dachu na wspornikach obsadzonych w pokryciu dachowym. Na powierzchni dachu do siatki odgromowej podłączyć wszystkie elementy wystające ponad powierzchnię dachu (tj. wyprowadzenia kanałów wentylacyjnych, anteny, urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne itp.). Jako zwody pionowe wykorzystać drut FeZn Ø 8,0mm instalowany w rurkach elektroinstalacyjnych niepalnych umieszczonych w warstwie termoizolacyjnej budynku. Na wysokości 1,0m nad poziomem gruntu zwody pionowe wyprowadzić na zewnątrz ściany w celu zainstalowania złącza kontrolno-pomiarowego. Złącza instalować na zewnątrz budynku. W odległości 1,0m od budynku w wykopie ziemnym na głębokości 0,6m ułożyć uziom otokowy wykonany z bednarki 25x4mm. Do bednarki doprowadzić zwody pionowe instalacji odgromowej. W wykopie przewody instalacji odgromowej trwale łączyć za pomocą spawania. Miejsce spawów zabezpieczyć przed korozją.

3 UWAGI KOŃCOWE

W trakcie realizacji projektu powinien być prowadzony nadzór autorski ze strony projektanta oraz nadzór ze strony Inwestora i przyszłego użytkownika.

W sprawach wątpliwych występujących w trakcie realizacji należy zwrócić się do osoby pełniącej nadzór Inwestorski.

Całość prac związanych z ułożeniem linii kablowych należy przeprowadzić pod kontrolą wytypowanego pracownika odpowiedniej do danego rejonu jednostki energetycznej.

Podłączenie wszystkich urządzeń elektrycznych należy wykonać zgodnie z dokumentacją techniczną danego elementu oraz z zaleceniami producenta.

Całość prac należy wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami. Po zakończeniu prac należy wykonać wszystkie wymagane pomiary, a protokół przekazać Inwestorowi.

Projektant : .....